

دفترچه سؤالات مرحله دوم

سومین المپیاد جغرافیا

سال برگزاری	تعداد سؤالات	زمان پاسخ‌گویی
۱۴۰۰	۵۰	۱۲۰ دقیقه

توضیحات مهم

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

۱. بلافاصله پس از آغاز آزمون تعداد سؤالات داخل دفترچه را بررسی نمایید و از وجود همه برگه‌های دفترچه سؤالات مطمئن شوید. در صورت وجود هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
۲. یک برگ پاسخ‌نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
۳. کلیه جواب‌ها باید در پاسخ‌نامه وارد شود. بدیهی است موارد مندرج در دفترچه سؤالات تصحیح نشده و به آن‌ها هیچ نمره‌ای تعلق نخواهد گرفت.
۴. نام و نام‌خانوادگی خود را روی کلیه صفحات دفترچه سؤالات و پاسخ‌نامه بنویسید.
- ۵- برگه پاسخ‌نامه شما را دستگاه تصحیح می‌کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محلّ مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه‌ی مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
۶. همراه داشتن لوازم الکترونیکی نظیر تلفن همراه و لپ‌تاپ ممنوع است. همراه داشتن این قبیل وسایل حتی اگر از آن استفاده نکنید یا خاموش باشد، تقلّب محسوب خواهد شد.
- ۷- دفترچه سؤالات باید همراه پاسخ‌نامه به مسئولین جلسه تحویل شود.
۸. پاسخ درست به هر سؤال ۳ نمره‌ی مثبت و پاسخ نادرست ۱ نمره‌ی منفی دارد.
۹. شرکت‌کنندگان در دوره تابستان از بین دانش‌آموزان پایه دهم و یازدهم انتخاب می‌شوند.

۱- کدام گزینه، دلیل اصلی جابه‌جایی‌های تکتونیکی زمین را به درستی بیان می‌کند؟

(۱) اختلاف وزن مخصوص پوسته زمین در نواحی قاره‌ای و اقیانوسی

(۲) وجود جریان‌های همرفتی در بخش آستنوسفر کره زمین

(۳) لغزش سنگ‌ها در امتداد سطح شکستگی‌های پوسته زمین

(۴) آزاد شدن ناگهانی مقداری از انرژی انباشته شده درون کره زمین

۲- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) پیدایش یک رشته کوه در چندین مرحله صورت می‌گیرد.

(۲) فشارهای مماسی از عوامل مؤثر، در روی هم رفتگی لایه‌های رسوبی محسوب می‌شوند.

(۳) اصطلاح اوروژنز به برجستگی‌هایی که ساختمان پیچیده‌ای داشته باشند، گفته می‌شود.

(۴) کلیه موج‌های طبقات زمین‌شناسی در یک چین، مشاهده می‌شود.

۳- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در قسمت بالا دست یک حوضه آبریز، . . .»

(۱) به دلیل افزایش شیب، عمل حمل مواد بر تخریب برتری دارد.

(۲) به دلیل افزایش تدریجی شیب، سرعت آبرفت‌گذاری کمتر از تخریب مواد است.

(۳) به دلیل کاهش شیب، ته نشست مواد ریز دانه با سرعت بیشتری صورت می‌گیرد.

(۴) به دلیل کاهش تدریجی شیب، عمل تخریب و حمل هم زمان انجام می‌شود.

محاسبات و نکته‌های مهم

۴- همه عبارت‌ها نادرست هستند، به جز:

- (۱) عمل مکانیکی تخریب سنگ‌های پوسته زمین، با تغییرات درجه حرارت ارتباط دارد.
- (۲) آب‌های جاری و یخچال‌ها، قادر هستند مواد تخریب شده را به صورت محلول جابجا کنند.
- (۳) در نواحی مختلف کره زمین، سرعت تشکیل و تکامل خاک، یکسان است.
- (۴) بعضی از سنگ‌های تشکیل‌دهنده سطح دامنه‌ها، در طول زمان غیرقابل تخریب باقی می‌مانند.

۵- کدام عبارت با ویژگی‌های پوسته زمین مغایرت دارد؟

- (۱) از گرانیب و بازالت تشکیل شده است.
- (۲) با سطح ناپیوستگی موهو از گوشته جدا می‌شود.
- (۳) دارای ضخامت متغیر و به طور متوسط ۴۰ متر است.
- (۴) ضخامت آن در خشکی‌ها از کف دریاها و اقیانوس‌ها بیشتر است.

۶- کدام گزینه پیامد عبارت زیر است؟

«فرآیندهای بیرونی و درونی، سبب هوازدگی و فرسایش می‌شوند.»

- (۱) خرد شدن سنگ‌ها به قطعات کوچک‌تر
 - (۲) یخ‌زدگی و ذوب متوالی آب موجود در شکاف‌های سنگ
 - (۳) تغییر و تحول در چهره زمین
 - (۴) از هم پاشیدگی سنگ‌های تشکیل‌دهنده سطح زمین
- ۷- همه عبارت‌ها دلیل مناسبی برای جمله مقابل هستند، به جز:
- «برخی سنگ‌ها زودتر از سنگ‌های دیگر هوازده می‌شوند.»

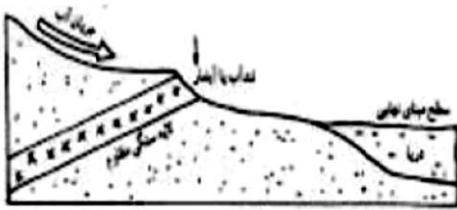
- (۱) ترکیب شیمیایی کانی‌های تشکیل‌دهنده سنگ‌ها متفاوت است.
- (۲) اندازه ذرات و نوع کانی‌های تشکیل‌دهنده سنگ‌ها تفاوت دارد.
- (۳) ساختمان داخلی لایه‌های رسوبی در انواع سنگ با یکدیگر تفاوت دارد.
- (۴) سرعت خردشدگی و تجزیه سنگ‌ها تحت تأثیر شرایط اقلیمی متفاوت است.

محاسبات و نکته‌های مهم

۸- همه عبارت‌ها با تصویر مطابقت دارند، به جز:

(۱) نیم رخ طولی رود، دارای شیب متغیر است.

(۲) تعقر نیم رخ طولی رود، به سمت بالا است.

(۳) شدت جریان و شیب بستر، بر شکل نیم رخ طولی رود تأثیر می‌گذارند.

(۴) پایین‌ترین نقطه‌ای که یک رود بستر خود را حفر می‌کند، سطح مبنای آن است.

۹- در کدام گزینه عوامل مؤثر در ترکیب اتمسفر به درستی بیان شده است؟

(۲) عرض جغرافیایی - فشار هوا - زمان

(۱) ارتفاع - عرض جغرافیایی - زمان

(۴) فشار هوا - طول جغرافیایی - ارتفاع

(۳) ارتفاع - جریان هوا - زمان

۱۰- کدام گزینه پدیده وارونگی را بیان می‌کند؟

(۲) افزایش دما همراه با افزایش ارتفاع

(۱) کاهش دما همراه با افزایش ارتفاع

(۴) افزایش دما همراه با کاهش ارتفاع

(۳) عدم تغییر دما همراه با تغییر ارتفاع

۱۱- اگر در بعدازظهر صاف و آفتابی در کنار ساحل دریا باشید، جریان باد را چگونه حس خواهید کرد؟

(۲) باد از سمت دریا به سمت ساحل می‌وزد.

(۱) باد از سمت خشکی به سمت دریا می‌وزد.

(۴) باد در هر لحظه در جهت‌های مختلف می‌وزد.

(۳) باد موازی خط ساحل می‌وزد.

۱۲- کدام گزینه جمله زیر را تکمیل می‌کند؟

«دمای نقطه شبنم همیشه . . . دمای هوا است.»

(۴) کوچک‌تر از

(۳) کوچک‌تر یا مساوی

(۲) بزرگ‌تر از

(۱) بزرگ‌تر و مساوی

محاسبات و نکته‌های مهم

۱۳- سرعت باد رابطه با بین دو منطقه دارد.

- (۱) معکوس- گرادیان فشار
(۲) معکوس- گرادیان دما
(۳) مستقیم- گرادیان دما
(۴) مستقیم- گرادیان فشار

۱۴- مه از کدام خانواده ابرها می باشد؟

- (۱) سیروس
(۲) کومولوس
(۳) استراتوس
(۴) استراتوکومولوس

۱۵- کدام عبارت درست است؟

- (۱) در جبهه سرد، هوای پشت جبهه، سردتر از هوای جلوی جبهه است.
(۲) در جبهه گرم، هوای پشت جبهه، سردتر از هوای جلوی جبهه است.
(۳) در جبهه سرد، هوای جلوی جبهه، سردتر از هوای پشت جبهه است.
(۴) در جبهه گرم، هوای جلوی جبهه، گرم تر از هوای پشت جبهه است.

۱۶- کدام مناطق، در مطالعه ساخت شهر برای سهولت کار، باید تفکیک شوند؟

- (۱) تجاری و ورزشی
(۲) مسکونی و آموزشی
(۳) آموزشی و ورزشی
(۴) تجاری و مسکونی

۱۷- در جغرافیای شهری، مفهوم توپوگرافی اجتماعی بر کدام مورد دلالت دارد؟

- (۱) تنوع گروه های اجتماعی
(۲) منزلت های اقتصادی
(۳) تفاوت های فرهنگی
(۴) تشابهات اجتماعی

۱۸- کدام یک در مطالعات تطبیقی جغرافیای شهری مورد تحلیل قرار می گیرد؟

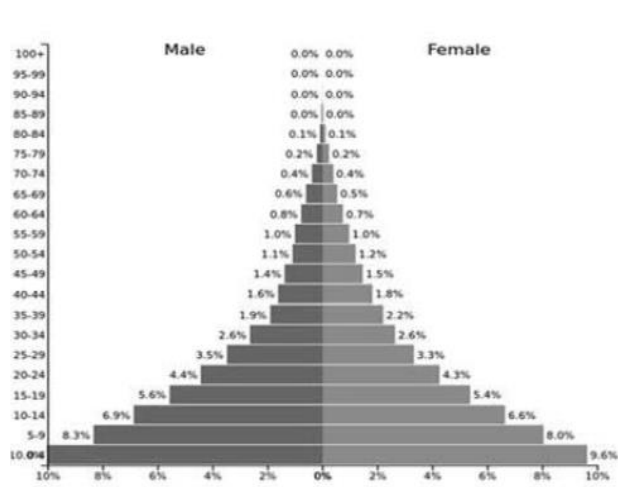
- (۱) نظریه های مختلف
(۲) حوزه های شهری
(۳) برنامه ریزی فضایی
(۴) زمینه های اکولوژیکی

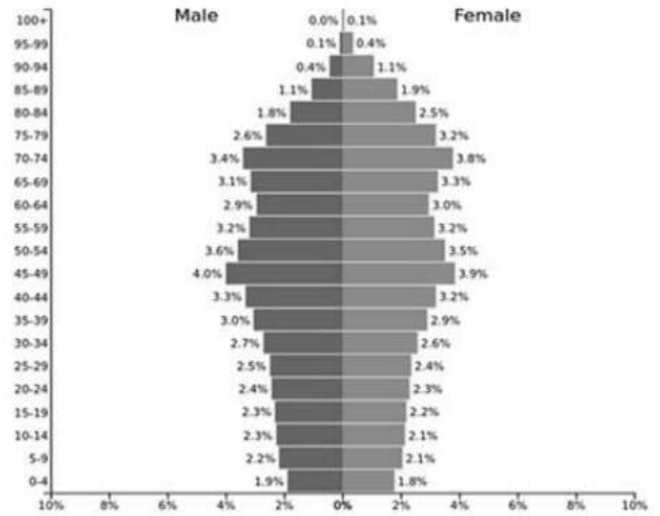
محاسبات و نکته های مهم

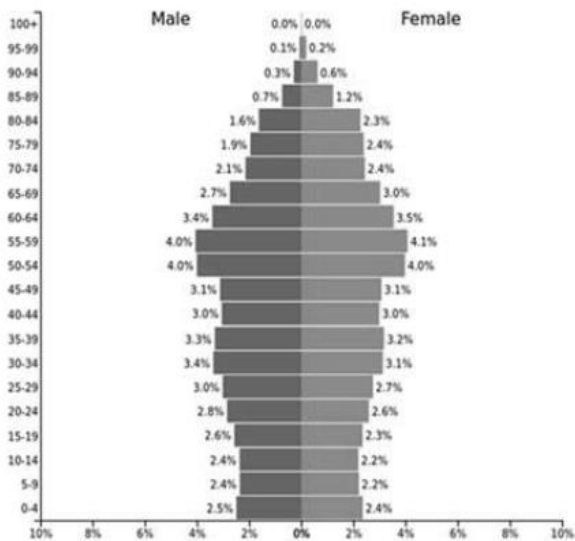
۲۲- کدام هرم سنی بر «شاخص ورتهایم» منطبق است؟

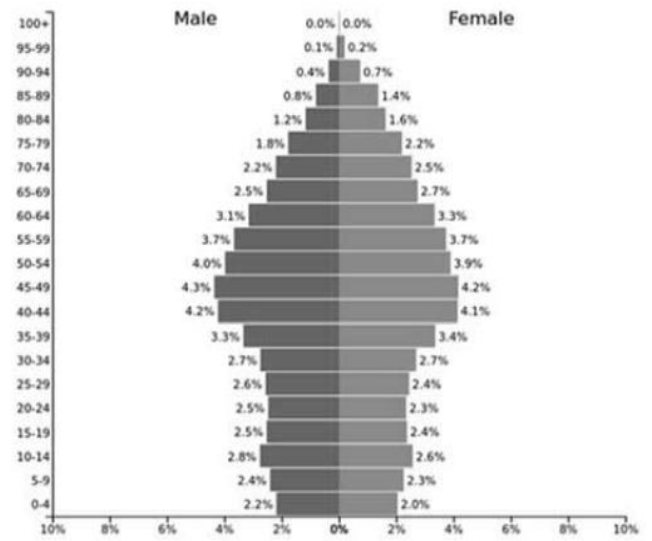
(۲)

(۱)

(۴)

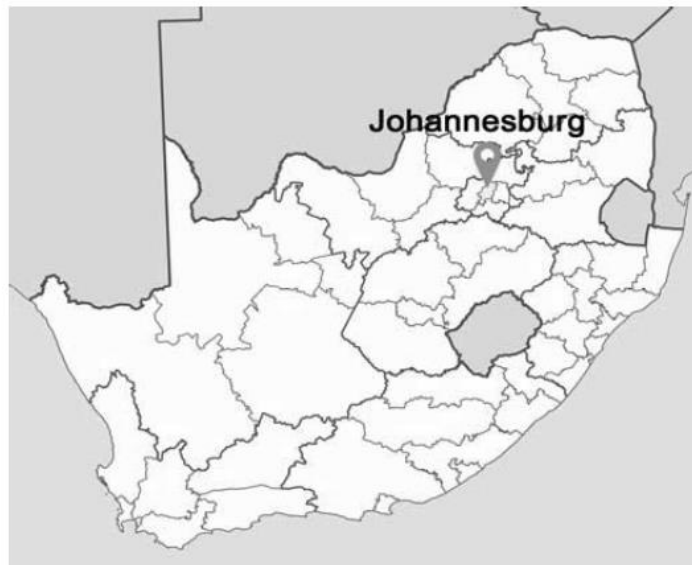
(۳)

محاسبات و نکته‌های مهم

۲۳- کدام عامل در ایجاد و گسترش مکان مشخص شده در نقشه تأثیر بسزایی داشته است؟

(۲) منابع آب فراوان

(۱) اقلیم معتدل اقیانوسی

(۴) خاک چرنوزیوم

(۳) معادن طلا

۲۴- کدام عامل در قرن پانزدهم و شانزدهم سبب ایجاد تنوع نژادی در برزیل و کشورهای حوزہ کارائیب شده است؟

(۲) سیاست‌های استعماری

(۱) انقلاب صنعتی

(۴) تغییرات اقلیمی

(۳) وقوع جنگ‌های جهانی

۲۵- کدام گزینه «میزان خالص مهاجرت» شهر الف را با توجه به داده‌های زیر مشخص می‌کند؟

۱۰۰۰۰۰	تعداد جمعیت میانه سال
۵۰۰۰	تعداد افراد وارد شده
۱۵۰۰	تعداد افراد خارج شده

۳۵ (۴)

۱۵ (۳)

۴۵ (۲)

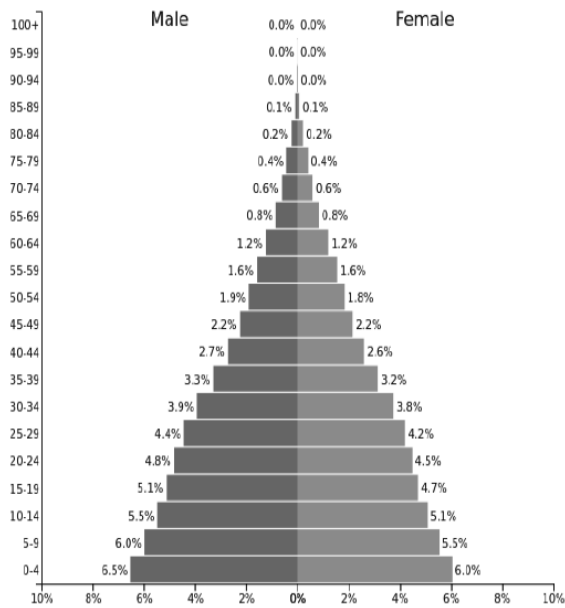
۲۰ (۱)

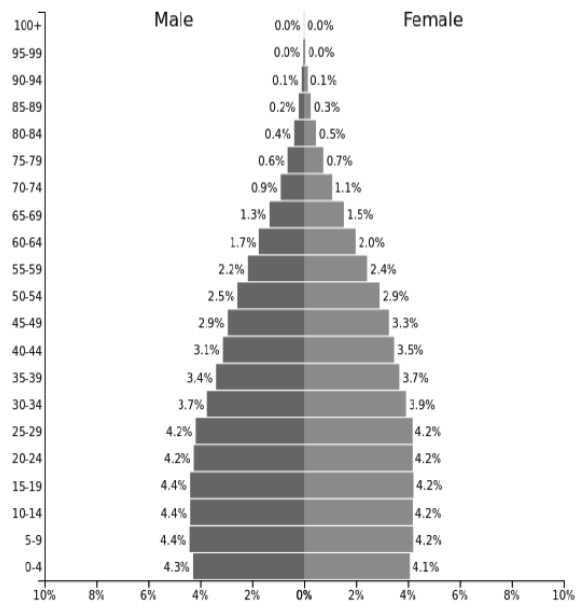
محاسبات و نکته‌های مهم

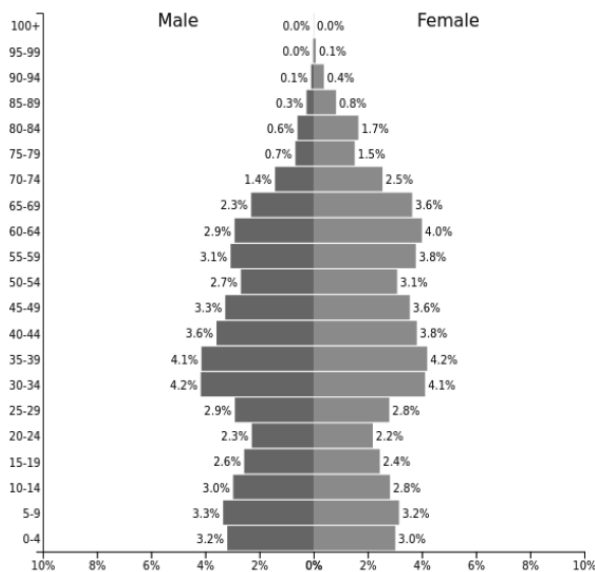
۲۶- کدام تصویر با «هرم سنی کشور امارات متحده عربی» مطابقت دارد؟

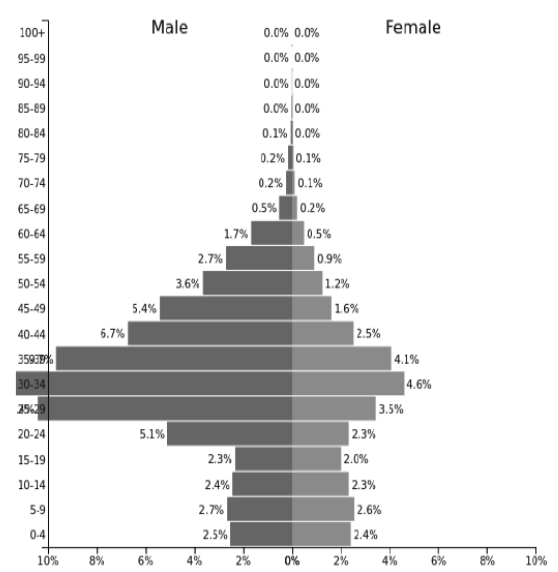
(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

محاسبات و نکته‌های مهم

۲۷- کدام جمله درست است؟

- (۱) برای اندازه‌گیری عمق کانونی زلزله از اختلاف فاز رسیدن فازهای موج s که مسیرهای متفاوتی را در درون زمین طی کرده اند استفاده می‌شود.
- (۲) در یک محیط ثابت و همسان، بیشترین سرعت امواج زمین لرزه مربوط به امواج برشی است.
- (۳) تمامی زمین‌لرزه‌ها در طول کمربند خطی متمرکز شده‌اند که با حاشیه صفحات تکتونیکی، مطابقت دارند.
- (۴) بزرگی زمین لرزه دامنه موجی است که توسط یک لرزه‌نگار استاندارد در فاصله‌ای معین از مرکز زلزله ثبت شده باشد.

۲۸- کدام نوع، آتشفشان در سطح کره زمین فراوان‌تر است؟

- (۱) استراتو ولکانو (۲) ریفتی (۳) استرومبولی (۴) سپری شکل

۲۹- منشأ تشکیل کدام آتشفشان با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- (۱) هاوایی (۲) کلیمانجارو (۳) گالاپاگوس (۴) یلو استون

۳۰- کدام جمله بر اساس «عوامل مؤثر بر قدرت تخریب سیل»، به درستی بیان شده است؟

- (۱) هر چه شیب آبراهه اصلی بیشتر باشد، دبی اوج بالاتری دارد.
- (۲) در سیمای عمومی حوضه، عواملی چون «فرسایش‌پذیری» و «تراکم الگوی زهکشی» در نتیجه تأثیر مستقیم از شیب حوضه تشکیل شده‌اند.
- (۳) در حوضه‌های کشیده قطرات بارش اضافی زمان کمتری برای رسیدن به خروجی حوضه صرف می‌کنند.
- (۴) وسعت حوضه در رابطه با جریان سیل و توزیع آن در طول سال نقش مهمی ایفا نمی‌کند.

۳۱- جهت حرکت تکتونیکی در گسل سن آندریاس، چگونه است؟

- (۱) جانبی (۲) واگرا (۳) همگرا (۴) فرورانش

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۲- همه گزینه‌ها در رابطه با «اقدامات ملی پیشنهادی برای مقابله با پیامدهای خشکسالی» به درستی بیان شده است به جز:

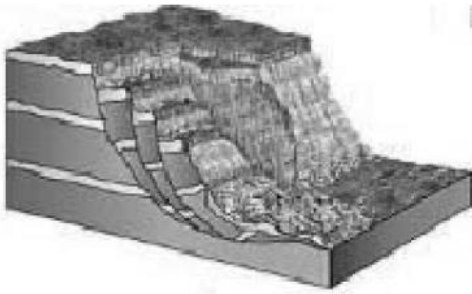
(۱) اولویت دادن مدیریت بحران به جای مدیریت ریسک

(۲) تهیه طرح آزمایش سرزمین و اجرای آن

(۳) استفاده از مشارکت مردم و جلب همکاری‌های بین‌المللی

(۴) سرمایه‌گذاری بیشتر دولت در زمینه منابع آب

۳۳- کدام جمله، با پدیده طبیعی تصویر شده مطابقت بیشتری دارد؟

(۱) در جهت شیب لایه‌بندی صورت می‌گیرد.

(۲) بیشتر در سنگ‌های متصل عمل می‌کند.

(۳) همواره به صورت نامحسوس و بسیار کند عمل می‌کند.

(۴) حفاری در پای دامنه از عوامل اصلی ایجاد کننده آن است.

۳۴- کدام گزینه با توجه به تصویر، با شرایط اقتصادی کشوری که «پسر» در آن زندگی می‌کند، مطابقت دارد؟

(۱) سیستم مساعد رفاه اجتماعی

(۲) تولیدات ناخالص داخلی بالا

(۳) میزان بالای تورم

(۴) نرخ پایین بزهکاری

۳۵- صنایع کوچک روستایی مشتمل بر کدام صنایع است؟

(۱) صنایع کوچک مقیاس که محصولات مورد نیاز مردم در نواحی روستایی را تولید می‌کنند.

(۲) صنایع مستقر در نواحی روستایی که از مواد اولیه محلی موجود در روستا استفاده می‌کنند.

(۳) صنایع مستقر در نواحی روستایی که از مواد اولیه محلی و نیز مواد اولیه موجود در سایر نواحی استفاده می‌کنند.

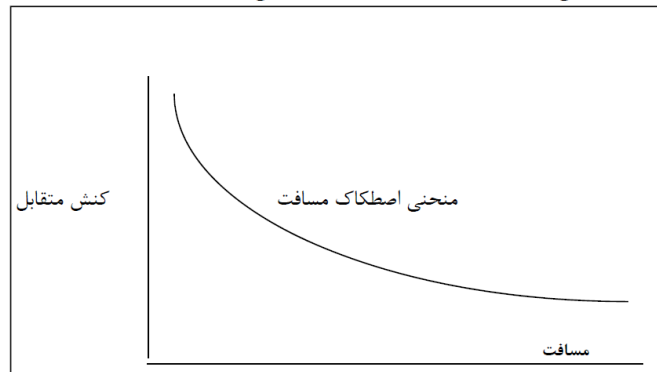
(۴) صنایع واقع در نواحی روستایی و شهری که از کارگران روستایی استفاده می‌کنند.

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۶- منحنی اصطکاک مسافت، چه چیزی را نشان می‌دهد؟

(۱) کن شدید بین دو مکان در مسافت‌های طولانی ایجاد می‌شود.

(۲) کنش متقابل میان دو مکان با مسافت آن دو رابطه مستقیم دارد.

(۳) کنش شدید بین دو مکان در مسافت‌های کوتاه ایجاد می‌شود.

(۴) بین دو مکان در مسافت‌های کوتاه، کنش اندک ایجاد می‌شود.

۳۷- جدول زیر اطلاعات شغلی افراد یک شهر کوچک در کشور در حال توسعه را نشان می‌دهد. در کدام یک از این طبقه‌بندی‌ها کارگران

بیشتری به کار گرفته شده‌اند؟

درصد	شغل
۱۲	بخش توزیع
۱۳	مهندسی و الکتریکی
۱۶	هتل‌ها و اوقات فراغت
۱	فلزکاری
۵	کار حرفه‌ای
۴	دفاتر دولتی
۱۰	خرده فروشی
۳۵	منسوجات
۴	حمل و نقل

(۱) مدیریت

(۲) تجارت

(۳) ارتباطات

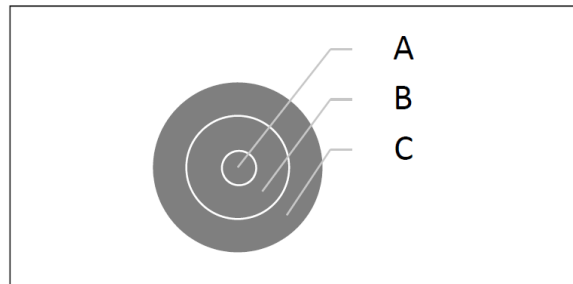
(۴) تولید

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۸- در نظریه تومان و کوربین، قلمروهای سه‌گانه را به ترتیب از داخل به خارج تصویر (A-B-C)، مشخص نمایید.

- ۱) قلمرو واقعیت اقتصادی، قلمرو امکان‌پذیری اقتصادی، قلمرو امکان‌پذیری فرهنگی و طبیعی
- ۲) قلمرو امکان‌پذیری اقتصادی، قلمرو واقعیت اقتصادی، قلمرو امکان‌پذیری فرهنگی و طبیعی
- ۳) قلمرو امکان‌پذیری فرهنگی و طبیعی، قلمرو واقعیت اقتصادی، قلمرو امکان‌پذیری اقتصادی
- ۴) قلمرو امکان‌پذیری فرهنگی و طبیعی، قلمرو امکان‌پذیری اقتصادی، قلمرو واقعیت اقتصادی

۳۹- کدام عامل در طول تاریخ در انتخاب پایتخت ایران نقش مؤثرتری داشته است؟

- ۱) ارتباط خارجی ۲) گروه ملی مسلط ۳) مصالحه سیاسی ۴) دفاعی-راهبردی

۴۰- چرا «فدرالیسم» جغرافیایی‌ترین رژیم در میان نظام‌های سیاسی است؟

- ۱) براساس چیرگی نیروهای واگرا بر نیروهای هم‌گرا در ناحیه بنا شده است.
- ۲) براساس تفاوت‌های ناحیه‌ای بنا شده است.
- ۳) براساس ایجاد وحدت میان تفاوت‌ها و تضادهای ناحیه بنا شده است.
- ۴) براساس تحمیل تصمیم‌ها بر تمام واحدهای محلی بنا شده است.

۴۱- کدام یک از این کشورهای استقلال یافته در قرن بیستم، در تدوین قانون اساسی مورد پذیرش گروه‌های قومی و مذهبی، ناتوان ماندند؟

- ۱) سودان ۲) عراق ۳) مصر ۴) آفریقای جنوبی

محاسبات و نکته‌های مهم

۴۲- کدام گزینه با شکل سرزمینی مکان مشخص شده بر روی نقشه مطابقت دارد؟

- (۱) محاطی
- (۲) منقسم
- (۳) دنباله‌دار
- (۴) فشرده

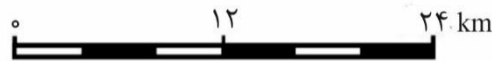
۴۳- کدام گزینه بیانگر آن دسته از کشورهای محصور در خشکی می‌باشد که همسایه‌های آن‌ها نیز در خشکی محصور هستند؟

- (۱) ازبکستان - افغانستان
- (۲) لیختن اشتاین - آندورا
- (۳) ازبکستان - لیختن اشتاین
- (۴) افغانستان - آندورا

۴۴- همه این گزینه‌ها از مفاهیم حقوقی دریای آزاد است به جز:

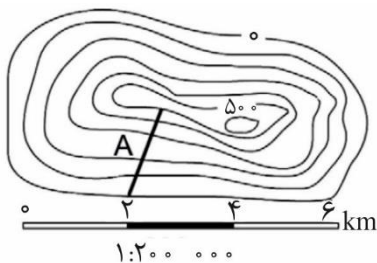
- (۱) آزادی کشتیرانی
- (۲) پرواز بر فراز منطقه
- (۳) آزادی ماهیگیری
- (۴) ایجاد کمر بند ممنوعه

۴۵- چنانچه تقسیمات مقیاس خطی یک سانتی‌متری باشد، مقیاس کسری آن کدام است؟

- (۱) ۱/۴۰۰۰۰۰
- (۲) ۱/۲۰۰۰۰۰
- (۳) ۱/۴۰۰۰۰۰
- (۴) ۱/۲۰۰۰۰۰

۴۶- در نقشه زیر تقسیمات مقیاس خطی دو سانتی‌متری است، شیب امتداد A چند درصد است؟

- (۱) ۳۵
- (۲) ۲۰
- (۳) ۳۰
- (۴) ۲۵

محاسبات و نکته‌های مهم

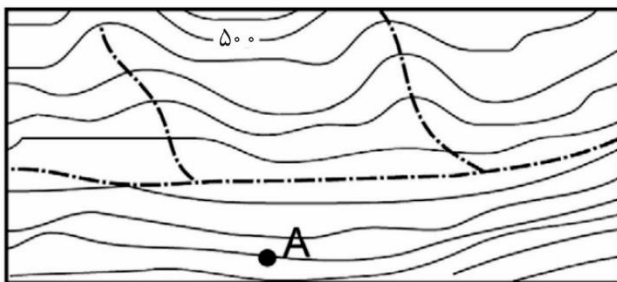
۴۷- برای نمایش پدیده مهاجرت بر روی نقشه‌های جغرافیایی کدام تکنیک کاربرد بهتری دارد؟

- (۱) ایزومتریک (۲) دینامیک (۳) هیپسومتریک (۴) کروگرافیک

۴۸- در کدام نوع از نقشه‌هایی که بعد ارتفاعی را نمایش می‌دهند، اندازه‌گیری پلانیمتری طبقات سطوح ارتفاعی با دقت بیشتری امکان‌پذیر است؟

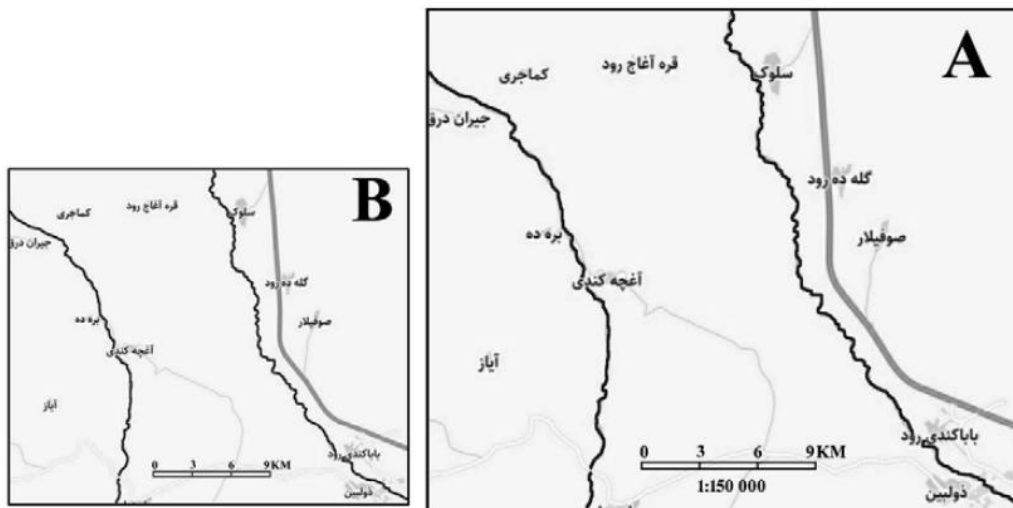
- (۱) هیپسومتریک (۲) استومپاژ (۳) بانی متریک (۴) هاشور

۴۹- در نقشه زیر فاصله منحنی‌های میزان ۵۰ متر است ارتفاع منحنی تراز A چند متر است؟

- (۱) ۳۰۰ متر
(۲) ۱۵۰ متر
(۳) ۴۰۰ متر
(۴) ۸۵۰ متر

۵۰- طول مقیاس خطی در نقشه A برابر ۶ سانتی‌متر و در نقشه B برابر ۴ سانتی‌متر است. مقیاس نقشه کوچک شده کدام است؟

- (۱) ۱,۲۲۵,۰۰۰ (۲) ۱,۲۰۰,۰۰۰ (۳) ۱,۲۵۰,۰۰۰ (۴) ۱,۱۸۰,۰۰۰

محاسبات و نکته‌های مهم

